

PARAPSYKOLOGI

forskning och nyheter

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Nr 49 • Okt 2009

Spännande videokväll

med Jan Fjellander

som visar video på något intressant tema. I skrivande stund är temat inte fastställt men läggs ut på hemsidan inom kort och kan också fås per e-post från Göran Brusewitz.

Torsdag 5 november 2009 kl 19.00

Avgift 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 5-6, Valhallavägen 148, 1 tr ner
(Östermalms föreningsråd)
Kaffe serveras i en paus.

Viktor Rydberg och den översinnliga världen

Fil mag **Robert Carleson** håller föredrag

Rydberg var en av sin tids mest belästa personer när det gällde det översinnliga. Han personifierar förbindelsen mellan medeltid, renässans och den moderna tiden. Rydberg hade flera egna psykiska upplevelser under sitt liv, och var den förste i vårt land att kräva en vetenskaplig forskning kring parapsykologiska fenomen.

Torsdag 3 december 2009 kl 19.00.

Avgift 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner
(Östermalms föreningsråd)
Kaffe serveras i en paus

Det elektroniska röstfenomenet

Röster från det okända

Edgar Müller, ingenjör och sekreterare i SPF håller föredrag

För 50 år sedan hörde Jürgensen för första gången röster på sin bandspelare i Sörmland på Nysund. Sedan dess har metoderna att få röster samt forskningen att tolka och verifiera dem gått in i en helt ny fas. Utvecklingen har varit oerhört snabb tack vare tekniken.

Torsdag 28 januari 2010 kl 19.00

Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner
(Östermalms föreningsråd)
Kaffe serveras i en paus

UR INNEHÅLLET:

Om telepati mellan enäggstvillingar	3
Test av telepati via e-post	5
Skeptikerna missar helt kritiken mot dem	6
Kan EEG användas för att detektera telepati?	7
Engelskt stipendium för forskning om tvillingtelepati till SPF:s ordförande	7
Hur uppstår medvetande? Frågan diskuteras i <i>Scientific American</i>	7

Ordförande har ordet

Höstens program

Vi fortsätter höstens verksamhet med en videokväll den 5 november, då Jan Fjellander visar en video kring något spännande tema. I skrivande stund är temat inte fastställt, men läggs ut på vår hemsida när det väl är bestämt. Kan också fås per e-post från undertecknad.

Säsongen avslutas med en litteraturorienterad kväll. *Robert Carleson, fil mag* håller den 3 december föredrag på temat **Viktor Rydberg och den över-sinnliga världen**. Viktor Rydberg var en av sin tids mest belästa personer när det gällde det översinnliga. Hans kunskaper i magi, astrologi och alkemi var gedigna. Han personifierar förbindelsen mellan medeltid, renässans och den moderna tiden. Själv var han övertygad om den mänskliga personlighetens eviga tillvaro; såväl före födelsen till jordelivet och efter kroppens död. Rydberg hade flera egna psykiska upplevelser under sitt liv, och var den förste i vårt land att kräva en vetenskaplig forskning kring parapsykologiska fenomen.

Flera föredrag är redan prel. klara till nästa år. Vi börjar torsdagen den 28 januari med ett föredrag om EVP, ”det elektroniska röstfenomenet”, eller ’paranormala röster’, ett av de fenomen vår sekreterare Edgar Müller är särskilt intresserad av.

Vi planerar också för att Jan Dalkvist den 25 februari rapporterar vad han fått fram av analyser av sina telepatidata.

Det är också prel. klart med besök till årsmötet den 25 mars av en av Skottlands ledande forskare, Tricia Robertson. Hennes tema kan bli healing och psychic surgery.

Slutligen har vi fått positiva besked från nye PA-ordföranden David Luke att han kan tänka sig besök fram emot våren i Stockholm. Så ni har mycket att se fram emot om ni fortsätter medlemskapet även nästa år!

Om detta nyhetsbrev

Numret inleds med två längre artiklar, något vi satsar på i de nummer som blir på 8 sidor. Telepati mellan tvillingar har dykt upp som ett intressant tema, bl a efter boken *Twin Telepathy* av Guy Lyon Playfair. Forskaren Diane Powell har i boken *The ESP Enigma* sammanfattat denna sin forskning och skriver om **Tvilling-telepati och illusionen om åtskillnad**, en artikel norska sällskapet har publicerat och Eve Suurvee-Råstrand sammanfattar (och också ”råkar” vara det tema jag satsar på framöver).

Därutöver bidrar Edgar Müller med ett sammandrag av en artikel av **Rupert Sheldrake** (och Avraamides) om deras automatiska försök med **telepati i samband med email**, ett försök i låter det som, tidens anda. Dock får vi lyfta fram de svagheter som Edgar påpekar, om bristande kontroller mot teoretiskt fusk. Men de pekar på ett kreativt nytänkande som vi vill uppmärksamma. Vi har sedan ett stort antal små-notiser: insändaren från undertecknad och forskaren Parker i DN med anledning av tv4-programmen *Det stora grå* (Paranormala fenomen långt ifrån tillräckligt utforskade), vår minnesruna i DN över Jan Cederquist, en av Sveriges mest framgångrika i reklambranschen, men som också hade ett stort intresse för slumpen och livets stora frågor.

Vi annonserar om ett stipendium från Cambridge University till ordförande i SPF Göran Brusewitz för att analysera telepatidata från engelska tvillingpar, några artiklar i engelska tidskrifter om mätningar av telepati med EEG (ett tema vi hade uppe på föredrag i september, då professorn i biofysik Hans Liljenström också för ett frågvist auditorium redogjorde för många nya kommentarer om EEG, hjärnan och medvetandet). Om konferenser under hösten, främst i Storbritannien om parapsykologisk forskning, läs bland notiser på hemsidan.

Vi kommenterar det försök till bortförklaring som skeptikerna gör av den analys/kritik som Per-Anders Forstorp för fram mot skeptikerrörelsen (och vi också hjälpt till att lyfta fram). ’Axplock ur tidskrifter’ får denna gång stå över, de finns på vår hemsida bland Notiser.

Se föredragen direkt på SPF:s hemsida!

Servicen för er medlemmar, att se föredrag direkt på hemsidan trodde vi skulle intressera många. Men, det har varit få som utnyttjat denna service. Titta gärna på denna möjlighet i höst!

Roger Penrose intervjuas

I Discovermagazine.com intervjuas september 2009 en av de stora tänkarna i fysik, Roger Penrose. Han söker medvetandets kärna och ’smäddar’/rails mot de fundamentala misslyckandena i kvantteorin.

Meddelanden via e-post

Vår sekreterare Edgar har åtagit sig att bygga upp ett register över e-postadresser till dem som vill ha påminnelser inför föredrag. Meddela honom din e-postadress till edg.muller@comhem.se så får du denna service framöver.

Nästa nyhetsbrev planeras till mitten av januari.

Tvillingtelepati och illusionen om åtskillnad

av DIANE H. POWELL

Sammanfattning:
EVE SUURVEE-RÅSTRAND

Översättning: RAGNHILD MOY

Källa: Parapsykologiske Notiser Nr. 68/2009

Underlaget för artikeln utgörs av forskningen som Powell har presenterat i sin senaste bok "The ESP Enigma".

Konventionell forskning avvisar eller överser med fenomen som telepati då telepatin inte passar in de gångbara modellerna om hjärnan och medvetandet.

Många forskare är intresserade av paranormala fenomen men är rädda för att mista sin trovärdighet om de forskar i ämnet. Författaren tror att en av anledningarna till att den vetenskapliga världen motsätter sig forskning på området är att en vetenskaplig revolution därmed skulle behöva komma tillstånd, en i linje med den som uppstod när Kopernikus upptäckte att solen var centrum i vårt solsystem.

Starka bevis för paranormala fenomen såsom telepati är därmed av vital betydelse då de kan bidra som en revolutionär katalysator som kommer att kunna omdefiniera vår förståelse av medvetandet.

Tvillingar och kopplingen till medvetandet

Några av de starkaste bevis på telepati kommer från studier av enäggs-tvillingar. Horatio Newman, chefen för den zoologiska sektionen vid universitetet i Chicago publicerade det han ansåg vara telepatiska upplevelser mellan sig själv och sin tvillingbror, Tvillingar och Supertvillingar, 1942.

Man var förvånad över att tvillingar kunde kommunicera ordlöst med varandra. 1961 intervjuade Sommer, Humprey Osmond och Lucille Pancyr fjorton tvillingpar och sju singelpersoner likaledes tvillingar. Tolv av trettiofem tvillingar trodde att de kunde kommunicera telepatiskt. En tvilling menade till exempel att om hans tvillingbror gick ut så kunde han föreställa sig vad han gjorde och till och med se platsen framför sig där han var och det utan att han själv hade varit där eller kände till var tvillingbrodern befann sig.

Tvillingar har ofta telepatisk kontakt i krissituatio-

ner vilket har fått en egen term och benämns kristelepati. Ett exempel på detta är tvillingen som fick oerhörda smärtor i sitt ena ben samtidigt som hennes tvilling-syster blev utsatt för en bilolycka som hon vid smärttillfället inte alls visste om.

Trots de många berättelserna som finns om telepatiska kontakter, så föreligger få klara bevis på telepatins existens från laboratorieforskningen. En av orsakerna är att alltför få studier har genomförts, en annan är att experiment som kan tillfoga någon skada eller att utsätta någon för fara inte kan genomföras experimentellt.

Enäggs-tvillingar som vuxit upp åtskilt.

På universitetet i Minnesota påbörjades forskning i ämnet 1979. Fynden blev överraskande.

Ett av flera exempel:

Jim-tvillingarna skiljdes åt när de var fyra veckor gamla och hade varit ifrån varandra under 39 års tid. Bägge fick namnet Jim, bägge gifte sig med Linda, bägge skiljde sig och gifte om sig med kvinnor som hette Betty. Bägge hade hundar i barndomen och bägge hundarna hette Toy. Tvillingarna hade söner som hette James, sonen till den ena hette James Allen och sonen till den andre hette Alan James. Bägge hade både varit brandmän och sheriffer. Bägge bet på naglarna, led av migrän, rökte cigaretter av märket Salem och drack öl av märket Mille Lite. Var och en var sex fot hög och vägde 81 kilo, men de hade olika frisyrer.

Det mer anmärkningsvärda var att båda hade byggt en vit cirkelformad bänk runt omkring ett träd. Bägge hade haft en ljusblå Chevrolet med vilken de regelbundet kört till Pass-a Grille stranden i Florida med familjen. Båda månade om att lägga lappar runt omkring på olika ställen i huset med kära hälsningar till sina fruar. Ansiktsuttryck, IQ, vanor, hjärnaktiviteter och handstilen var nästan identiska.

Forts nästa sida

Ett annat exempel: En tvilling fann sin tvillingsyster efter 40 år. Båda växte upp utanför London, gick ut skolan som fjortonåringar, föll ned från en trappa och skadade vristen när de var femton år, arbetade inom den lokala administrationen, träffade sina framtida äkta män på dans i rådhuset när de var sexton år, fick spontanaborter i samma månad och båda födde två pojkar och en flicka.

Båda färgade håret kastanjebrunt när de var yngre, båda hade höjdskräck och tålde inte att se blod, bägge föredrog att dricka kallt kaffe, och bägge brast lätt ut i skratt. Båda hade vanan att pressa upp nästippen med handflatan och när de möttes hade båda krämfärgade kjol- lar och bruna jackor på sig. Fler exempel ges i artikeln.

Konventionella förklaringar räcker inte till

Ska de identiska generna anses kunna förklara sådant som ovan redovisats? Eller handlar det om hur hjärnan är byggd? Vad kan tillskrivas generna och vad har orsaksats av miljön?

Särskilt i USA läggs stor vikt vid individualitet som i sin tur kan få tvillingar att utvecklas olika. Dessa tvillingar, så lika i så många avseenden hade vuxit upp åtskilt och därmed kunnat utvecklas utan att man av dem krävde att vara särskilda eller på något sätt framträdande som egna personligheter.

Man skulle kunna förklara likheterna med innehavet av gemensamma gener. I artikeln följer ett resonemang som visar på att rent genetisk är det otänkbart att likheterna av de slag tvillingarna framvisade överhuvudtaget kan vara möjliga att förklara genetiskt.

Med ett resonemang om kromosomer hävdar artikel- författaren att kromosomlikheter inte heller förmår att förklara upptäckterna om likheterna mellan tvillingarna.

Likheterna borde i så fall komma från den tiden då de delade miljö i moderlivet där en slags metylerisering av gener uppstått. Då vi hela tiden är utsatta för faktorer som också påverkar generna så är livmoderförklaringen inte heller tillfyllest.

Inte heller kan kopplingarna mellan nervcellarna i tvillingarnas hjärnor förklara fenomenet. Hjärnan har en "plastisk" kvalitet som betyder att den i hög grad påverkas av omgivningen. Den förändrar sig kontinuerligt som reaktion på vad som inlärts, "förstärks" eller förbisets. Ett sådant föränderligt system som hjärnan gör likheter- na mellan tvillingarna ännu mer märkliga. Generna ska-

par bara potentialen, miljön spelar en större roll i utvecklingen av vår personlighet.

Illusionen om åtskillnaden.

Tidpunkten för när ägget delar sig anses spela en stor roll. Ju tidigare ägget delade sig desto mindre lika blev tvillingarna senare, hävdar författaren.

I de undersökningar som hittills har gjorts var de tvillingar som mest liknade varandra de som var i en cell som delade sig en dag innan den biologiska sista minuten, dvs innan tvillingarna hade blivit siamesiska tvillingar, dvs sammanvuxna.

Detta fick författaren att undra över om tvillingarna med telepatiska kontakter skulle kunna vara samman- bundna på makronivån på samma sätt som elektroner är sammanbundna, kopplade till varandra på mikronivån.

Elektronpar som sammankopplade har alltid spinn men åt motsatt håll oberoende av hur långt de befinner sig från varandra, om det så skulle vara ljusår emellan dem. När spinnet på den ena förändrar sig så förändrar sig spinnet på den andre ögonblickligen. Det kan inte handla om signaler dem emellan, menar författaren.

Kanske är de sammanbundna elektronerna bara åtskil- da i de dimensioner som vi medvetet erfar, men inte i någon av de högre dimensionerna. Kanske tiden, som de en- äggiga tvillingarna tillbringar som en enhet, på- verkar dem och hindrar dem att skilja ut sig från varan- dra i andra än den medvetna dimensionen.

En- äggiga tvillingar kan bara utgöra ett exempel på sammanbindning och som kan upplevas som telepati. Mor och barn tillbringar många månader som enhet un- der graviditeten och senare upplever de en högre nivå av telepatiska upplevelser med varandra än vad de kan uppleva visavi andra främmande människor.

Upplevelser av telepati ökar också när människor mediterar tillsammans och synkroniserar sina hjärnakti- viteter. Älskande som upplever ögonblick där de kän- ner sig som ett har också uppgivit att de kommunicerar med varandra när de är från varandra. Sådana skeen- den förekommer sannolikt bra mycket oftare än vad vi har tänkt oss.

Diane H. Powell, MD, har varit vid Harvard Medical School, senare forskningsdirektör vid John E. Mack institute och har nu en privat praktik som psykiater i Kalifornien.

Fantasier vid fysikens gräns

Under denna rubrik kommenterar Joanna Rose i Forskning och Framsteg nr 7 2009, olika idéer från fysikern Michio Kaku, vad som inte är möjligt idag, men tänkbart i framtiden, och då nämns både att färdas bakåt i tiden, bli osynliga och teleportera oss själva till andra delar av kosmos. Allt fler fysiker verkar öppna för "våra" fenomen! Se Kacus bok *Physics of the impossible*, serie i höst på Discovery Channel.

Test av telepati via e-post

Bearbetning: EDGAR MÜLLER

R. SHELDRAKE och L. AVRAAMIDES

Journal of Scientific Exploration Vol.23 No.1

Doctor R. Sheldrake

R. Sheldrake som är känd för sina lyckade försök med projekt ”att känna sig iakttagen” genomförde även telepatitest via telefon, dvs försökspersonerna fick gissa vem av tidigare utvalda fyra personer som skulle ringa (2003 och 2004). Slumpmässigt borde chansen ha varit 25% rätt, eftersom det rörde sig om fyra personer, men utfallet visade sig vara 45% rätt, alltså klart bättre än slumpen. p-talet var mindre än 0,000001, med andra ord var sannolikheten att 45% rätt berodde på slumpen, mindre än 1 på miljonen, vilket i sammanhanget är ett mycket bra siffra.

På liknande sätt genomförde Sheldrake ett e-postexperiment då försökspersonerna fick gissa vem som skulle skicka e-post ca 1 minut innan sändaren skickade den. Även i det här fallet blev resultatet klart bättre än slumpen, nämligen 47% rätt, mot slumpens 25%. p-talet var 0,000001 som vid telefontestet.

Efter alla sådana tester ville Sheldrake och hans kolleger utforska om det skulle gå att genomföra telepatitest genom användning av helt automatiserade processer, utan att en försöksledare var närvarande. Med andra ord skulle datorprogram styra hela testet.

Ett sådant förfarande har åtskilliga praktiska fördelar bl a enkelhet, lätthet att utvärdera och låg kostnad. Samtidigt finns det också ett klart tveksamt moment, nämligen att en eller flera försökspersoner kan fuska eftersom ingen försöksledare skulle närvara.

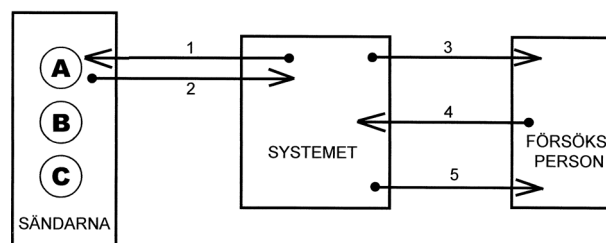
Antagandet för testet var att man skulle nå en träffsäkerhet över slumpen, men siffran skulle vara lägre än vid de tidigare telefoni- och e-posttesterna. Det fanns två orsaker till detta antagande.

1) Att vid de två tidigare testerna rekryterades försökspersonerna utifrån deras förmodade telepatiska egenskaper medan försökspersonerna vid detta test inte selekterades på sådant sätt.

2) Vid de tidigare testerna fick försökspersonen gissa medan sändaren höll på att ringa, respektive skriva e-posten, men i det här fallet fick försökspersonen gissa vem som hade skickat e-posten flera minuter tidigare.

Testmetoden

Försökspersonerna rekryterades dels på Sheldrakes hemsida, dels från ett forskningsprojekt. De fick ange namn, ålder, kön, egen e-postadress samt förnamn på och e-postadress till tre bekanta (nedan kallade sändare). Hela testet styrdes av datorprogram (nedan kallat system) på följande sätt.

Sändarna A, B och C är de personer som försökspersonen har angivit. Systemet är dels datorn som hårdvara dels det program som tagits fram för detta ändamål.

1. Systemet valde slumpmässigt ut en av de tre sändarna och skickade en e-post: ”Hej, det här är telepatitestet. Skicka en e-post som svar, adresserad till försökspersonen. Kontakta inte på något sätt försökspersonen.”
2. Sändaren skrev en e-post som skickades till systemet.
3. Systemet skickade en e-post till försökspersonen med text ”Hej, du har fått en e-post från en av sändarna, vill du gissa namnet på honom/henne och mejla det till baka”. Dvs till systemet.
4. Försökspersonen mejlade det namn som han/hon trodde var sändaren till systemet som registrerade om det var rätt eller fel,
5. samt skickade e-posten från sändaren till försökspersonen som på detta sätt fick ett omedelbart besked om gissningen var rätt eller fel.

Efter varierande pauser upprepades proceduren 9 gånger med samma försökspersoner, vilket var, låt oss kalla det för ett testförlopp. Om försökspersonen ville kunde ett nytt testförlopp bestående av 9 försök påbörjas.

Alla data samlades och bearbetades av systemet, endast försöksledaren hade tillgång till informationen.

Resultat

Sammantaget slutfördes 419 test varav 175 stycken resulterade i rätt namn, 175 utgör ju 41,8% av 419 och är klart högre än slumpen, som skulle vara 33%. p-talet var 0,0001.

Det fanns några tekniska komplikationer och inte alla som påbörjade testet fullföljde det. Virusprogram stoppade eller störde ett antal svar. I några fall tröttnade försökspersonen att vara med hela tiden. Frågan uppstår då om inte de som stoppade i förtid hade sämre träffsäkerhet än de andra och att därigenom bara de mera lyckade testerna kom med i slutberäkningen. Så var inte fallet enligt Sheldrake, snarare tvärtom.

	antal test	antal rätt träff	procent
Fullföljde testet	276	106	38,4
Avbrutna test	143	69	48,3

Analys av resultatet per ålder och kön. Manliga försökspersoner hade en träffsäkerhet på 43,4%, medan kvinnliga hade 39,0%. Men dessa avvikelser var inte statistiskt signifikanta. Träffsäkerheten per åldersgrupp gav ett klart varierande resultat som författarna inte kunde förklara.

Ålder	Antalet test	Rätta träffar	Procent
15-19	4	2	50,0
20-29	102	54	52,9
30-39	136	49	36,1
40-49	49	18	36,7
50-59	25	10	40,0
60-69	42	103	40,8

Slutsatser

Utgångspunkten för experimentet var att konstatera om det skulle gå att genomföra telepatiförsök genom automatiserade processer. Siffrorna ovan indikerar att experimentet var lyckat, men samtidigt måste man konstatera att resultatet inte kan användas som vetenskapligt bevis på att telepati i sådana sammanhang existerar. Orsaken är att försökspersonerna och sändarna teoretiskt sett kunde ha fuskat. Rent logiskt kunde man dock utgå ifrån att inte alla fuskade, kanske några. Dessutom hade flera försökspersoner träffar under det slumpmässiga. Men ändå, för att få vetenskapligt hållbara evidens för ett påstående, dvs att telepati förekom, får sådana tvivel inte förekomma. Experimentet hade dock en hel del fördelar, framför allt vad gäller själva proceduren. För att eliminera risken för medvetet eller omedvetet fusk, måste proceduren kompletteras med kontrollåtgärder som omöjliggör fusk. En annan aspekt som författarna berör är de faktum att vid det här experimentet fanns det en

fördröjning mellan sändarens ivägskickande av e-posten och försökspersonens reaktion på mottagandet. Idealiskt skulle enligt författarna vara att reducera denna fördröjning eller rentav synkronisera de två händelserna för att undvika att försökspersonens koncentration avtar. Uppenbart är att nya och förbättrade procedurer skulle vara av stor värde för att verifiera förekomsten av telepati.

Har skeptikerna någon officiell åsikt?

/GB

Skeptikerna i VoF, *Vetenskap och Folkbildning*, kommenterar i sin senaste skrift *Folkvett* nr 2 2009 den kritik som framförts officiellt mot dem. Det gäller bl a kritik från Per-Anders Forstorp, kritik som undertecknad också lyft fram, detta för att skapa en debatt om skeptikernas strategier och göra kritiken tydlig för att om möjligt föra den framåt.

VoFs ledare bemöter kritiken genom att peka på ett gemensamt drag i kritiken, nämligen att ”de tillskriver föreningen VoF åsikter utifrån vad som står i antologier med en rad olika författare som har högst skiftande anknytning till VoF”. Forstorp antar ”att antologier där vissa medverkande har poster i VoF kan tas som officiella föreningsdokument. Han tror vidare felaktigt att en bok skriven av en person som är engagerad i VoF automatiskt utgör VoF:s åsikt, oskiljbar från författarens personliga åsikt”. För att slippa kommentera Forstorps analyser (det jag uppfattar som saklig kritik) försöker de alltså komma undan med att kritiken ska knytas till personer och inte alls gälla något VoF står för. Skeptikerna som rörelse uttalar bara sin officiella åsikt en gång om året, och det då Årets folkbildare resp. Årets förvillare utses.

De missar alltså helt den gemensamma nämnaren för flertalet inlägg. Antingen är de inte medvetna om den eller så kanske de inte vill eller kan bemöta den. Är de så hemmablinda att de inte ser det gemensamma draget? Om de bemöter kritik eller analys så dåligt minskar vår motivation att granska eller kommentera deras mot oss.

Professor Parker, Göteborgs Universitet, som har haft att göra med flera skeptiker: jag har tämligen positiva relationer med Wiseman, Wiklund, Jerkert, Hyman och Alcock, men blir förtvivlad av den propaganda som ges ut av VoF och andra wannabe skeptiker, så till vidare att jag börjar inse att skepticism för vissa av dem är en sorts religion. Varför inte då rubricera det så? Skepticism som religion eller skepticism i religionens tjänst. Jag tycker att man ibland får möta hårda ord med hårda ord.

Länkar om skeptiker: jag rekommenderar <http://www.skepticalinvestigations.org/New/index.html>, särskilt den aktuella artikeln om ”bad skeptics” http://www.skepticalinvestigations.org/New/Examskeptics/Playfair_badskeptics.html)

NOTISER

Kan EEG användas vid telepatiförsök?

Av Göran Brusewitz

Det är naturligt att använda EEG (*elektroencefalografi*) vid alla typer av mentala processer, men tolkningen av EEG-data är svår. Det vittnade både professor Hans Liljenström om, vid föredraget den 25 september, liksom Jan Dalkvist från Stockholms Universitet. Likväl används det i många sammanhang, även vid telepatiförsök, och rapporter börjar publiceras om detta, något jag kort vill beröra här.

Framför allt är det forskaren Robert Charman i Cardiff, UK som skrivit några artiklar på temat i *Paranormal Review*. Jag vill dock först nämna en artikel i vårnumret 2007 av *Network Review* där han under rubriken *Minds, Brain and Communication* diskuterar "resultat av några EEG och fMRI (*functional magnetic resonance imaging*, eller mer allmänt kallat "magnetrontgen") som tycks utmana generellt accepterade idéer om egenskaperna hos "mind, brain, time and causality". Den ställer frågan om EEG och fMRI-studier visar direkt kommunikation bara mellan "minds", bara mellan "brainminds" eller bara mellan hjärnor. Klart kniviga frågor alltså.

Det märkliga är, enligt Charman att ingen av sändarna eller mottagarna i dessa studier är medvetna om vare sig "träff" eller "miss" i dessa försök att överföra tankar. Bevis för överföring av information finns bara i form av frekvensmönster när man jämför EEG-spår och i "fMRI colour coded", 3D bilder av mottagarens hjärna, som antyder 'localised' förändringar i hjärnaktiviteten som inte bara kan förklaras av slumpen.

I *Paranormal Review* berör han frågan om EEG och fMRI-studier i *Psi, sigh and psi again* i aprilnumret 2008. I aprilnumret 2009 återkommer han i *Neuron-to-neuron communication experiments – new findings, unsettling implications?* Han nämner där bl a att de artiklar han skrivit på temat skapar stöd för en alternativ definition av 'telepati' som 'direkt kommunikation mellan individuella hjärnor tvärs igenom rummet som ibland ger upphov till medvetna mentala upplevelser'. I detta nummer följer sedan två debattinlägg som har invändningar mot Charmans tolkningar.

Debatten lär fortsätta.

Göran Brusewitz ordförande i SPF fick stipendium för parapsykologisk forskning

Cambridge University i England utlyste under sommaren några Perrott-Warrick-stipendier, och eftersom jag sedan några år söker efter möjlighet att bedriva parapsykologisk forskning, skickade jag iväg en ansökan, med stor hjälp av min tilltänkte handledare professor Adrian Parker i Göteborg.

Jag utgick från det fenomen som är enklast för ett universitet att acceptera, telepati, och ett tema Adrian varit intresserad av länge, telepati mellan tvillingar (ett tema som kan passa mig som själv är enäggstvilling!). Detta sammanföll med att Parker i somras var närvarande på en sk Twin Day i London och knöt kontakter vid London University.

Det var många sökande, men i stark konkurrens beviljades min ansökan. I projektet ingår att följa upp och analysera en enkät och de experiment som gjordes i somras, samt förbereda för mer omfattande studier av telepati och andra märkliga "synkroniciteter" mellan tvillingar.

Hur uppstår medvetande?

Detta är frågan i *Scientific American* oktober 2007. Två ledande neuroforskare, Christof Koch och Susan Greenfield är oense om de aktiviteter som äger rum i hjärnan under subjektiva upplevelser. Christof Koch är professor i 'cognitive and behavioral biology' vid California Institute of Technology. Han forskar kring 'neuronal basis of visual attention and consciousness' – hans teori: för varje medveten upplevelse avfyras en unik uppsättning neuronerna på ett alldeles särskilt sätt i särskilda delar av hjärnan.

Susan Greenfield är professor i farmakologi vid University of Oxford, hennes forskning fokuserar på 'nobel brain mechanisms, including those underlying neurodegenerative diseases' – hennes teori: för varje medveten upplevelse synkroniseras neuronerna över hela hjärnan i koordinerade ihopsättningar, sedan upplöses de.

Apropå boken **The lost symbol** - Service från Institute of Noetic Sciences, IONS (www.noetic.org) om ett fritt "teleseminar" entitled "The Science Behind the 'Lost Symbol' Book". Register Now - <http://maestroconference.com/engage/MarilynSchlitz>, och om en ny serie teleseminar från IONS "on the topics raised in The Lost Symbol".

Se mer i utförlig notis på vår hemsida,
www.parapsykologi.se

Insändare i DN 12/9 -09:

Paranormala fenomen långt ifrån tillräckligt utforskade

Efter de två TV4-programmen om "Det stora grå" kan man konstatera att de paranormala fenomenen berör såväl känslor som intellekt. Vi vill här förstärka det intellektuella och uppmärksamma de rön forskare fått fram när de sökt efter en förklaring till påstådda fenomen som nära-döden upplevelser, healing och extrasensorisk perception (bl a telepati). Det kommer allt mer stöd för att det ligger något i dessa fenomen.

En viktig faktor för att avgöra vem man ska lita på, skeptiker eller förespråkare, är frågan vilka som skapar störst förtroende. Var det den ganska lugne förespråkaren Jan Fjellander eller den klart mer bestämda och tvärsäkre skeptikern, humanisten Christer Sturmark. Vem verkar mest vetenskapligt inställd? Finns det skäl att vara så säkra som Sturmark är? Han verkar vilja bestämma att vi kan vara säkra på att dessa fenomen inte finns. De flesta som såg dessa program anar nog att så enkla är inte dessa frågor. Nej, fenomenen är långt ifrån tillräckligt utforskade för att ha gett några klara besked. De befinner sig i en gråzon, därav namnet på programmet, Det stora grå.

Som en av oss, professor Parker påpekade i tv-programmet finns två tydliga grupper när det gäller attityden till dessa fenomen: dels extrema troende, dels extrema skeptiker. Dessa grupper delar, visar det sig, en gemensam egenskap, nämligen en känsloladdad intolerans för tvetydighet. De klarar inte av fenomen som är tvetydiga, som befinner sig en gråzon av klarhet. I en fåra i mitten finns parapsykologer, som har en kritisk och öppen hållning.

Vad kan då ligga bakom skeptikers attityd? I debattserien i DN under sommaren, "Gud finns nog inte", nämnde P C Jersild den 18 juli att "det kan göra mig avundsjuk", att "inte ha tillgång till ett sjätte eller sjunde sinne, en kanal till den andliga värld som jag är utestängd från". Kan det vara en så "enkel" sak som "vanlig" avundsjuka som gör att han tar så tydligt avstånd från att det kan finnas en andlig dimension i tillvaron?

Tvetydigheten om en andlig kontra materialistisk verklighet lär fortsätta tills vi får betydande forskningsinsatser om just de här inre parapsykologiska fenomen som P C Jersild beklagar att han inte varit med om.

Göran Brusewitz,
ordförande John Björkhems Minnesfond
Adrian Parker,
professor i psykologi, Göteborgs Universitet

Jan Cederquist

Minnesruna i DN 17 september 2009

Jan Cederquist, Lidingö, avled i somras. Närmast sörjande är hans fru Catherine med barnen Oliver och Jana samt Patrik och Peter med familjer.

Jan var länge en av de mest framstående i reklamvärlden. Men han hade också andra starka sidor. I dödsannonsen i DN den 18/7 citerades Jan med de centrala frågorna: "Vem är jag? Vad är meningen med mitt liv? Vad är min roll i universum? Var fanns jag innan jag föddes och vart tar jag vägen när jag dör?"

Det var modigt av Jan att kröna sin egen karriär med att publicera boken *Slumpen är ingen tillfällighet*. Utifrån egna och andras upplevelser ställer han här väsentliga frågor om livet och verklighetens karaktär. Detta var inte ett senkommet intresse i livets slutskede. Redan på 70-talet deltog han med oss vid bildandet av Föreningen för Psykobiophysik som fokuserade på utforskningen av okända samband, vilket omfattade så skilda frågor som slumpen, parapsykologi och kvantfysik.

Många "vanliga" människor har stimulerats i sitt intresse för verklighetens utforskade sidor genom Jans bok. Slumpens mysterier var hans ingång till de stora frågorna, inklusive den kanske största och viktigaste av livets frågor - frågan om vi överlever döden.

För många räcker det med att tro att människan är något mer än sin fysiska kropp och att detta fortlever efter döden. Men Jan ville som sanningsöskare om möjligt också veta och var därför mycket intresserad av parapsykologisk forskning. Sedan lång tid tillbaka utforskas fenomen som ut-ur-kroppen- eller nära-döden-upplevelser samt telepati och fjärrseende mm inom den vetenskapliga parapsykologin som dock ännu inte nått ett genombrott.

Forskningsmetodikerna måste kanske förnya sig, t.ex. genom att tydligare fånga upp det som vi intuitivt upplever. Jan skrev så här om kampen mellan intellektet och intuitionen:

"... vill man få större nytta och glädje av sin intuition, bör man hålla intellektet på mattan tills intuitionen har talat färdigt. Intellektet är en god tjänare, men en dålig herre."

Jans öppna sinne, intuitiva känslighet och klara intellekt inför livets mysterier är en inspiration för oss. Vår starka medkänsla går till hans familj.

Göran Brusewitz
Jens Tellefsen
Jan Fjellander
Sällskapet för Parapsykologisk forskning

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0
Medlemsavgift: 250:-, för pensionärer och studerande 200:-
Ordförande: Göran Brusewitz, Diligensväg 98, 13148 Nacka
Tfn hem: 08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
e-post: goran.brusewitz@parapsykologi.se
Vice ordförande: Jens Tellefsen
Kassör: Carina Landin
Sekreterare: Edgar Müller
Red. Nyhetsbrev: Göran Brusewitz
Layout: Merit Müller
Hemsida: www.parapsykologi.se
Ansv. hemsida: Jajja Deboussard
Tryckeri: Åsö Föreningsråds Tryckeri 08 - 644 72 10